

12 december 2013

Veredelaars verwelkomen aanpassing Rijsoctrooiwet

Na een discussie van jaren is vandaag een verandering van de Nederlandse Rijsoctrooiwet tot stand gekomen die tot doel heeft plantenveredeling te beschermen tegen octrooihouders. De zogenaamde 'beperkte kwekersvrijstelling' die door de wetsaanpassing zijn beslag heeft gekregen is een goede eerste stap om de praktische plantenveredelaar de noodzakelijke ruimte te geven om de voor de land- en tuinbouw zo belangrijke nieuwe plantenrassen te ontwikkelen. Staatssecretaris Dijksma heeft al vervolgstappen aangekondigd.

Plantenveredeling is noodzakelijk om grote maatschappelijke doelen na te streven. Nieuw ontwikkelde plantenrassen zijn hard nodig om voldoende voedsel te produceren voor de 9 miljard mensen die de aarde gaat bevolken; duurzamere land- en tuinbouw door ingebouwde weerstand tegen ziekten en plagen, aanpassingen tegen de gevolgen van klimaatverandering en nieuwe mogelijkheden voor de 'biobased economy'; en verbetering van productkwaliteiten zoals smaak en houdbaarheid.

De rechten van de veredelaar worden al ruim 70 jaar beschermd door het kwekersrecht, een systeem van intellectueel eigendom speciaal ontwikkeld voor de plantenteelt. De kwekersvrijstelling is één van de specifieke vrijheden in het kwekersrecht, die tot doel heeft om voortgaande innovatie te stimuleren. Elke plantenveredelaar kan een beschermd ras vrij gebruiken voor het ontwikkelen en verhandelen van een volgende generatie plantenrassen. Het octrooirecht, dat met de biotechnologie zijn intrede deed in de plantenwetenschappen, heeft een dergelijke uitzondering niet.

De aanpassing aan de Nederlandse Rijsoctrooiwet introduceert een beperkte kwekersvrijstelling die veredelaars de mogelijkheid geeft om ook planten die beschermd zijn door een octrooi te gebruiken voor verdere veredeling. Echter, wanneer de geoctrooieerde eigenschap ook in het nieuwe ras tot uiting komt, zal de veredelaar alsnog een licentie moeten verkrijgen van de octrooihouder om dit ras te mogen verhandelen. In een dergelijke onderhandeling staat de veredelaar heel zwak ten opzichte van de octrooihouder. Dat is de belangrijkste reden dat staatssecretaris Dijksma aangegeven heeft door te willen pakken en haar collega's in Europa wil aansporen om op Europees niveau een volledige kwekersvrijstelling door te voeren, iets dat door Europese regelgeving uit 1998 niet op nationaal niveau georganiseerd kan

worden. Ook in andere landen worden octrooien op planten kritisch bekeken. Bijvoorbeeld de Duitse Bondsdag, die een totaalverbod wil op octrooien op natuurlijke eigenschappen.

Onder aanvoering van Plantum, de Nederlandse vereniging van bedrijven die actief zijn in de veredeling en/of handel in plantaardig uitgangsmateriaal, hebben brancheverenigingen in de land- en tuinbouw lang aangedrongen op deze aanpassing in de Rijksoctrooiwet, maar ondersteunen zij tevens verdergaande maatregelen. Octrooien in de plantenveredeling kunnen direct of indirect doorwerken in de keten, reden voor organisaties van boeren en tuinders, en die van handelaren in tuinbouwproducten om Plantum in dit traject te ondersteunen. Plantum waardeert het zeer dat alle partijen in de Tweede Kamer de afgelopen jaren eensgezind achter de voorstellen hebben gestaan en zal de regering waar nodig ondersteunen bij de verdere stappen in Europa.

Noot voor de redactie:

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:
Plantum, Niels Louwaars
Telefoon +31 (0)182 68 86 68, email: info@plantum.nl